

Pilsētvides dizaina risinājumi pret karstumu

ALPS ainavu darbnīca

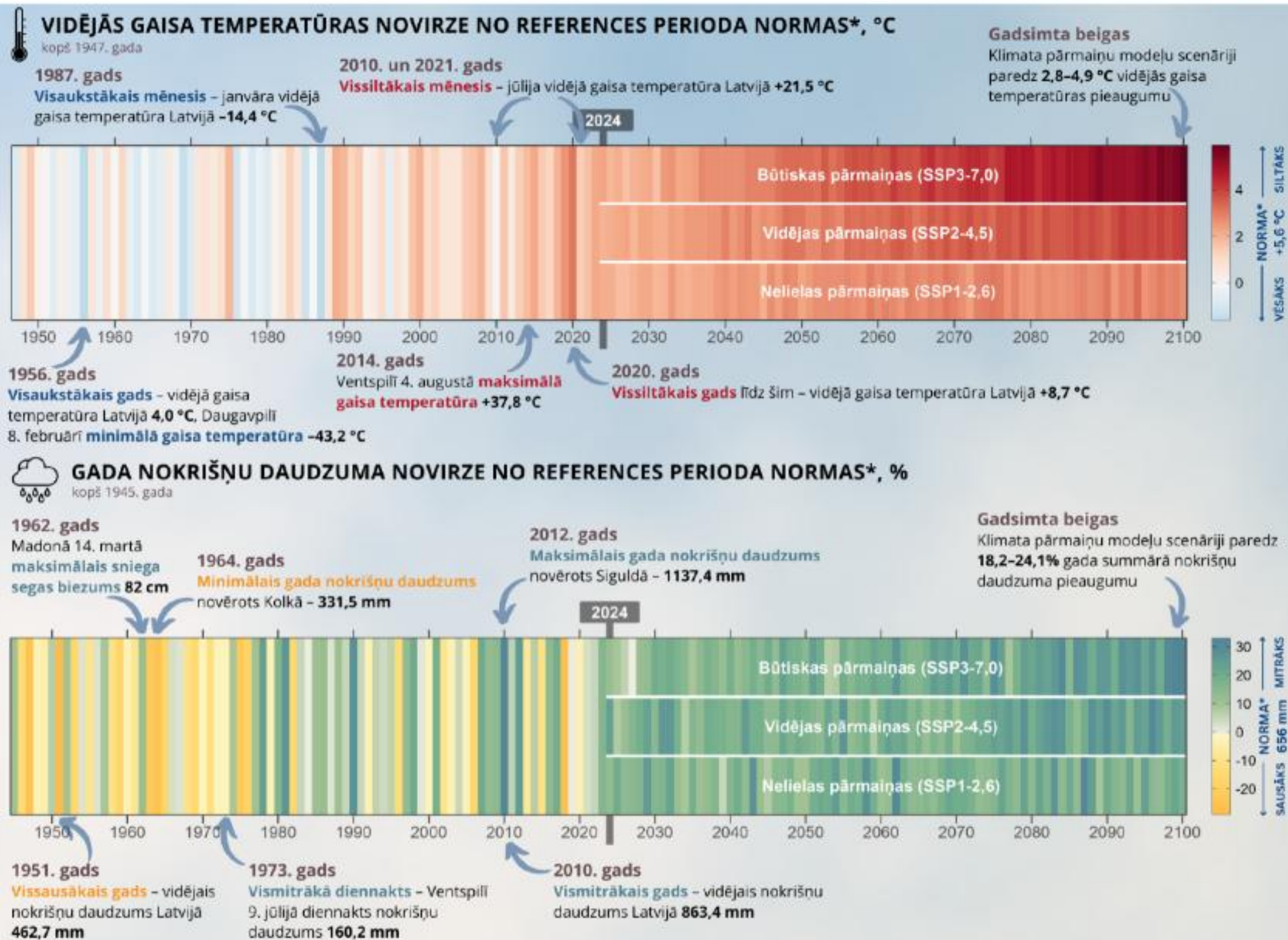
Mārīte Sprudzāne
Arhitekta

16.10.2025.

Kāpēc ?

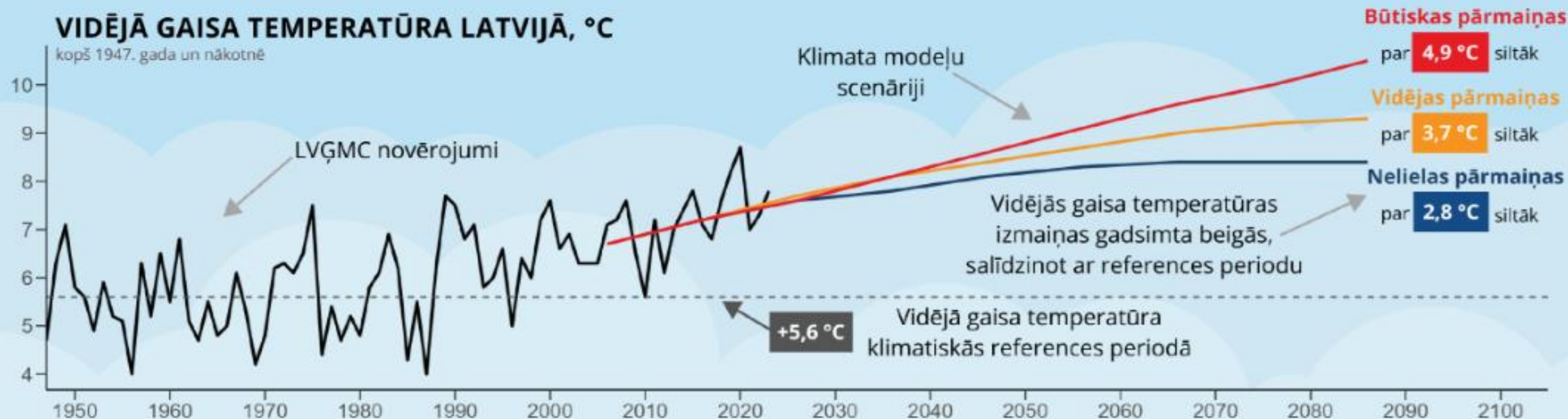
ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Vairāk informācijas par klimata pārmaiņām Latvijā:

klimats.meteo.lv/klimats_latvija/klimata_riks/

Kāpēc ?

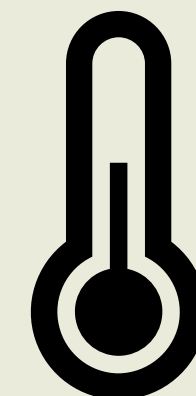
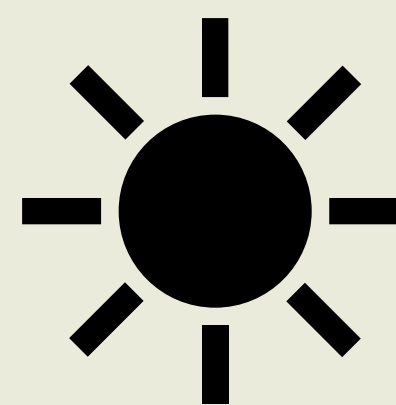
	KLIMATA INDEKSU IZMAIŅAS, SALĪDZINOT AR REFERENCI		
	REFERENCE 1961.–1990.	LĪDZ ŠIM 1991.–2020.	GADSIMTA BEIGĀS 2071.–2100.
Klimata indeksi palīdz raksturot klimatisko rādītāju vidējās un ekstremālās vērtības			
 VIDĒJĀ GAISA TEMPERATŪRA	Šo periodu izmanto kā referenci, pret kuru novērtēt klimata pārmaiņas +5,6 °C	Latvijā līdz šim kļuvis par 1,2 °C siltāk	Dažādi klimata pārmaiņu scenāriji paredz, ka gadsimta beigās Latvijā būs par 2,8–4,9 °C siltāk
 VASARAS DIENU SKAITS	16 dienas	+5 dienas	2,8 °C Nelielas pārmaiņas: +19 dienas
TROPISKO NAKŠU SKAITS	0 dienas	0 dienas	3,7 °C Vidējas pārmaiņas: +30 dienas
KARSTUMA VIĻŅU ILGUMS	4 dienas	+5 dienas	4,9 °C Būtiskas pārmaiņas: +44 dienas
VEĢETĀCIJAS PERIODA ILGUMS	196 dienas	+3 dienas	+2 dienas
SALA DIENU SKAITS	135 dienas	-12 dienas	+4 dienas
DIENU SKAITS BEZ ATKUŠŅA	62 dienas	-14 dienas	+14 dienas
AUKSTUMA VIĻŅU ILGUMS	6 dienas	-4 dienas	+21 diena
NOKRIŠŅU DAUDZUMS	656,0 mm	+4%	+30 dienas
DIENAS AR STIPRIEM NOKRIŠŅIEM	14 dienas	+3 dienas	+45 dienas
SNIEGA SEGAS BIEZUMS	7 cm	-3 cm	+66 dienas
VIDĒJAIS VĒJA ĀTRUMS	3,5 m/s	-0,5 m/s	-38 dienas
VĒTRAINO DIENU SKAITS	1 diena	-1 diena	-52 dienas
			-28 dienas
			-70 dienas
			-43 dienas
			-6 dienas
			+18%
			+23%
			+24%
			+4 dienas
			+6 dienas
			+8 dienas
			-4 cm
			-5 cm
			-6 cm
			+0,1 m/s
			+0,0 m/s
			-0,1 m/s
			+2 dienas
			+1 diena
			+1 diena

ALPS AINAVU
DARBNĪCA

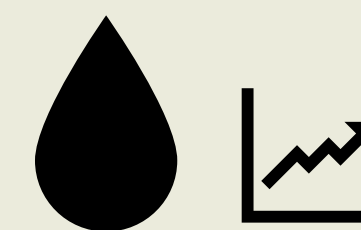
Kā?

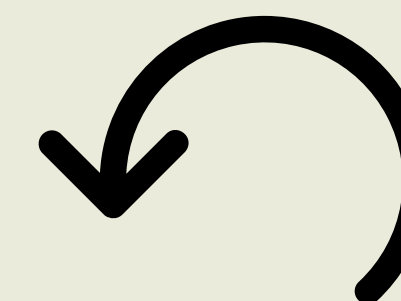
Mikroklimats

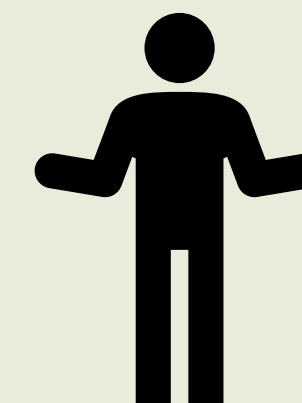
Gaisa temperatūra

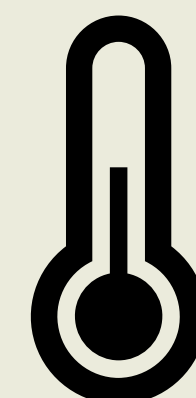
Gaisa mitrums

Vēja stiprums, virziens

Sajūtu temperatūra (perceived temperature PET)

Virsmu temperatūra

Daļiņu piesārņojums

ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Instrumenti mikroklimata veidošanai

VIRSMU MATERIĀLS UN KRĀSA

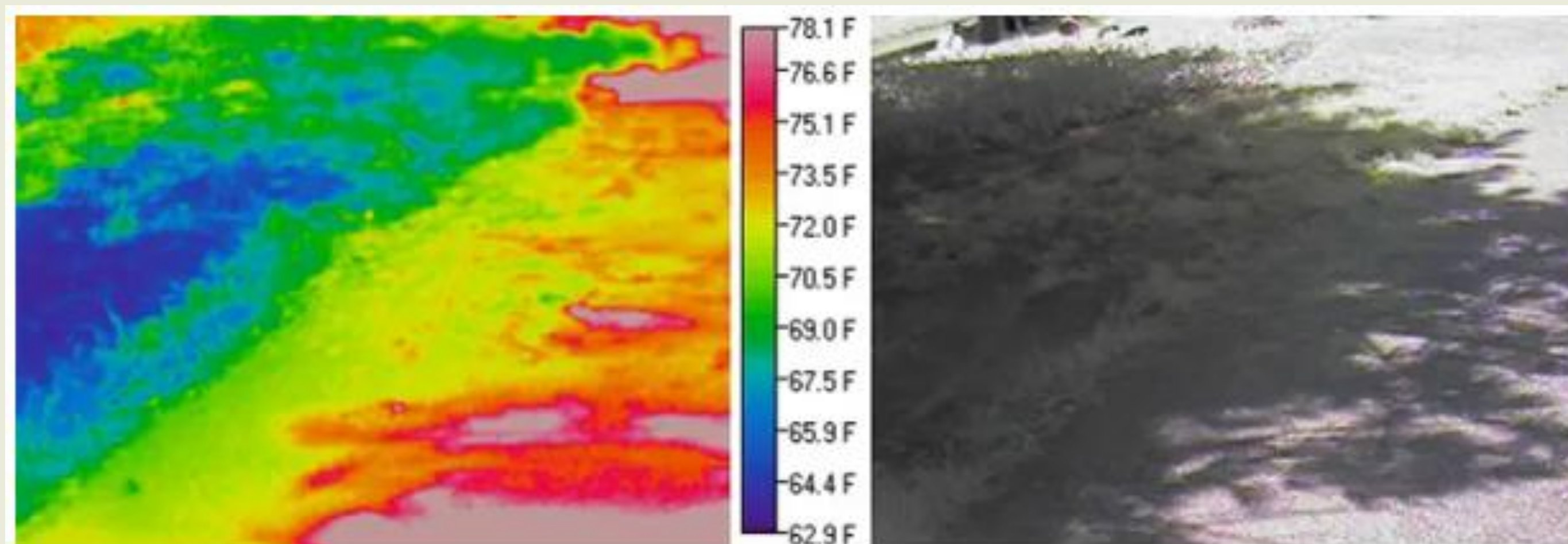
TELPAS VEIDOŠANA

ŪDENS ELEMENTU IZMANTOŠANA

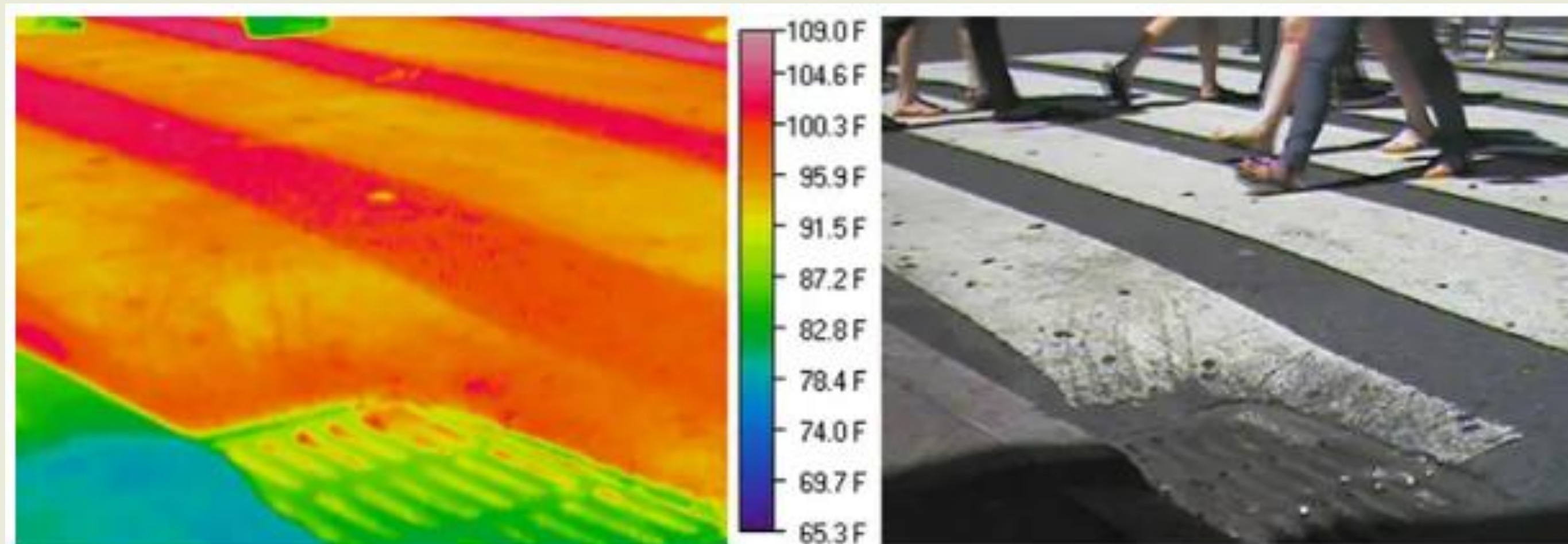
APSTĀDĪJUMI

Virsmu
materiāls
un krāsa

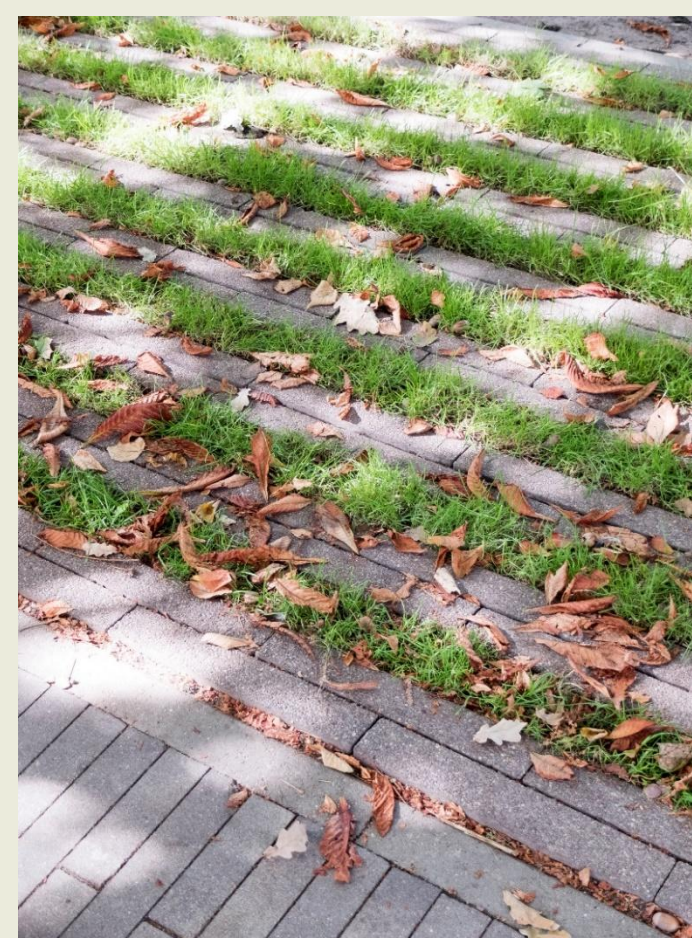
Nickolay Lamm from self-storage search engine StorageFront.com

Nickolay Lamm from self-storage search engine StorageFront.com

ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Virsmu materiāls un krāsa

ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Virsmu materiāls un krāsa

Origo perons/ ALPS/ Foto: Ieva Andersone

Virsmu materiāls un krāsa

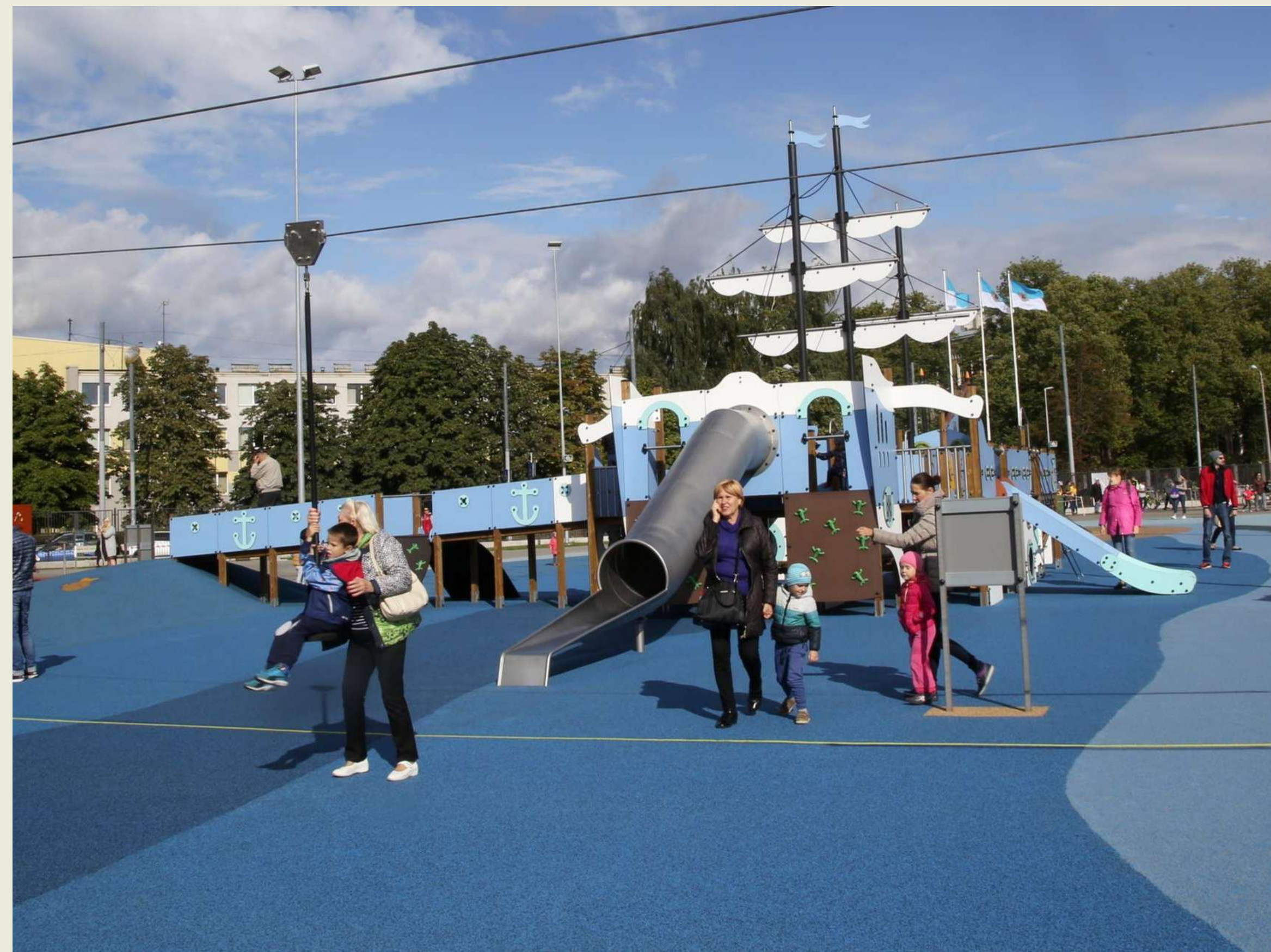

Virsmu materiāls un krāsa

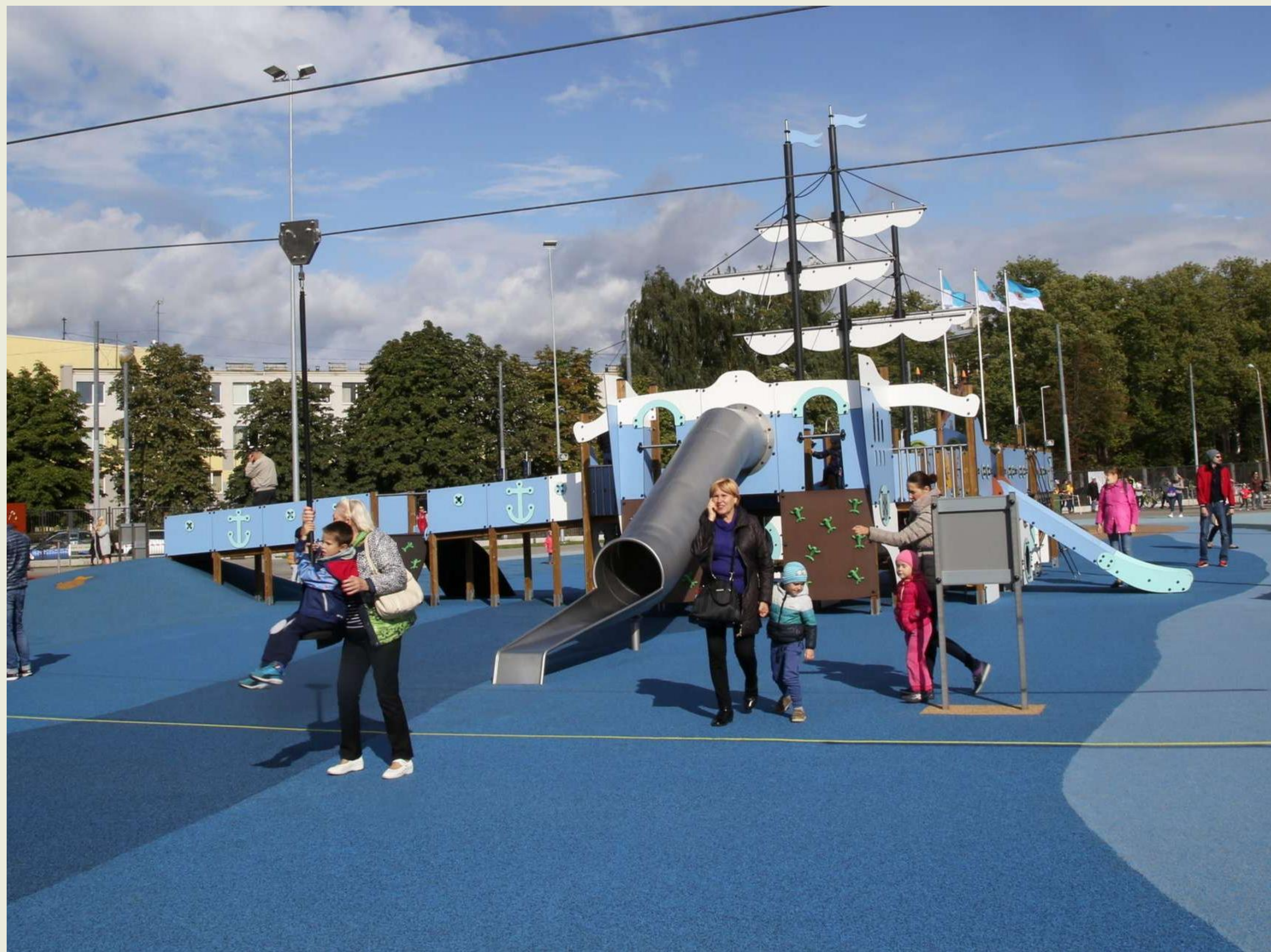

Vācija/ SikHolz/ Foto: Sendija Adītāja

Centra Sporta kvartāla rotaļu laukums, Barona iela/
© Evija Trifanova / LETA

Centra Sporta kvartāla rotaļu laukums, Barona iela/ © Evija Trifanova / LETA

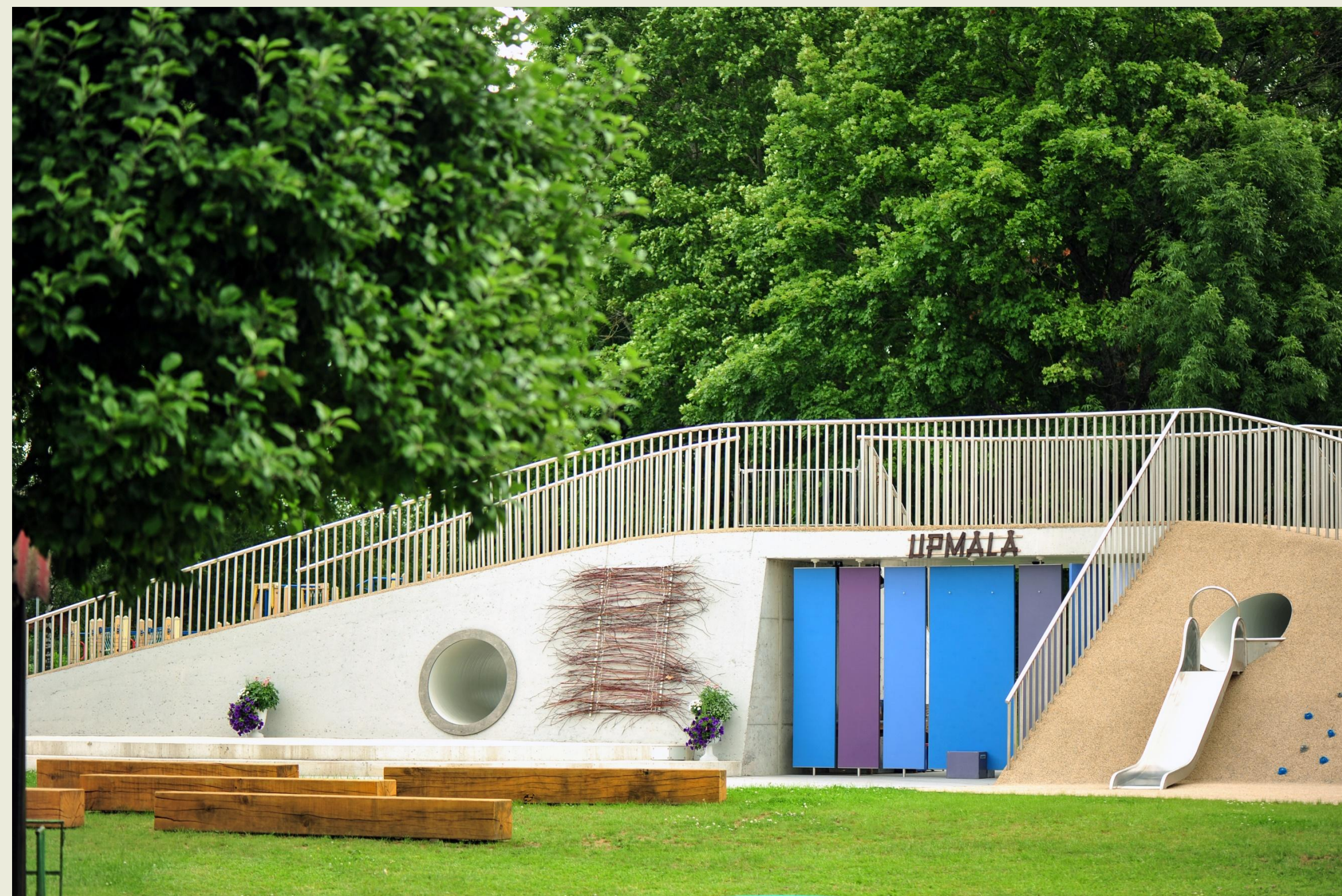
Sebastian Pfautsch, Agnieszka Wujeska-Klause, Judi Walters, Outdoor playgrounds and climate change: Importance of surface materials and shade to extend play time and prevent burn injuries, Building and Environment, <https://doi.org/10.1016/j.buildenv.2022.109500>

Viesturdārzs, Rīga / Fixman /
Foto: Fixman

Salaspils 7 b/d / Labiekārtojums - ALPS/ Foto: Kristīne Madjare

B/d Vārpiņa, Rūjiena / ALPS, Fixman/ Foto: Aigars Lapiņš

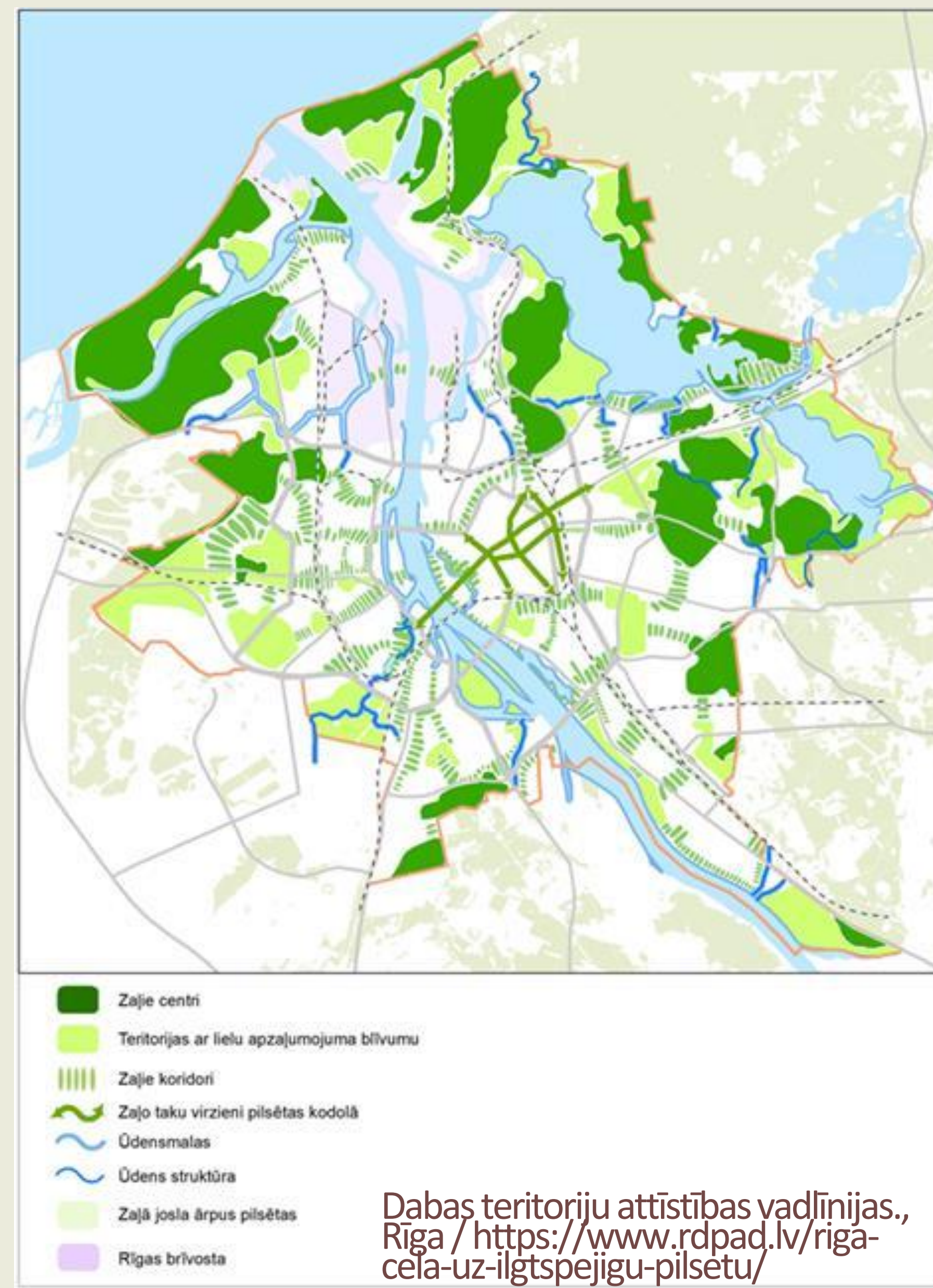
ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Uzvaras parka rotaļu laukums, Rīga / Linda Zaļā / Foto: Rīgas pašvaldības
Komunikācijas pārvaldes Ārējās komunikācijas nodaļa

Telpas veidošana

ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Dabas teritoriju attīstības vadlīnijas,
Rīga / <https://www.rdpad.lv/riga-cela-uz-ilgtspējigu-pilsetu/>

Telpas veidošana

BKUS, Rīga ALPS / Foto: Kristīne Madjare

Telpas veidošana

RPNC/ ALPS/ Foto: _Silva Bendrāte

Telpas veidošana

M.Ķempes iela 2A, Rīga / ALPS / Foto: Kristīne Madjare

Ūdens elementi

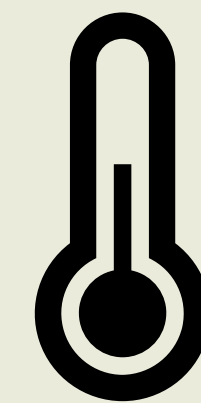

ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Jaunā Teika/ ALPS/ Foto: Ieva Andersone

-1°C

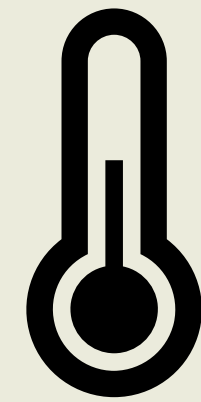
-3°C

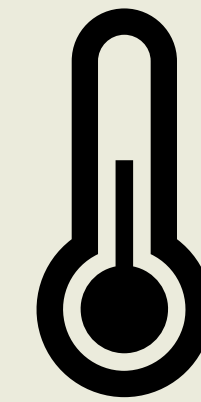
ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Uzvaras parks/ Linda Zaļā/ Foto: Rīgas valspilsētas
pašvaldība

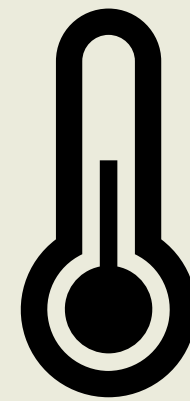
Jaunā Teika/ ALPS/ Foto: Ieva Andersone

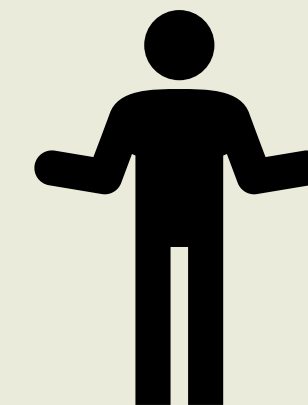
-1 -3°C

-1 -30°C

-13°C

-3°C

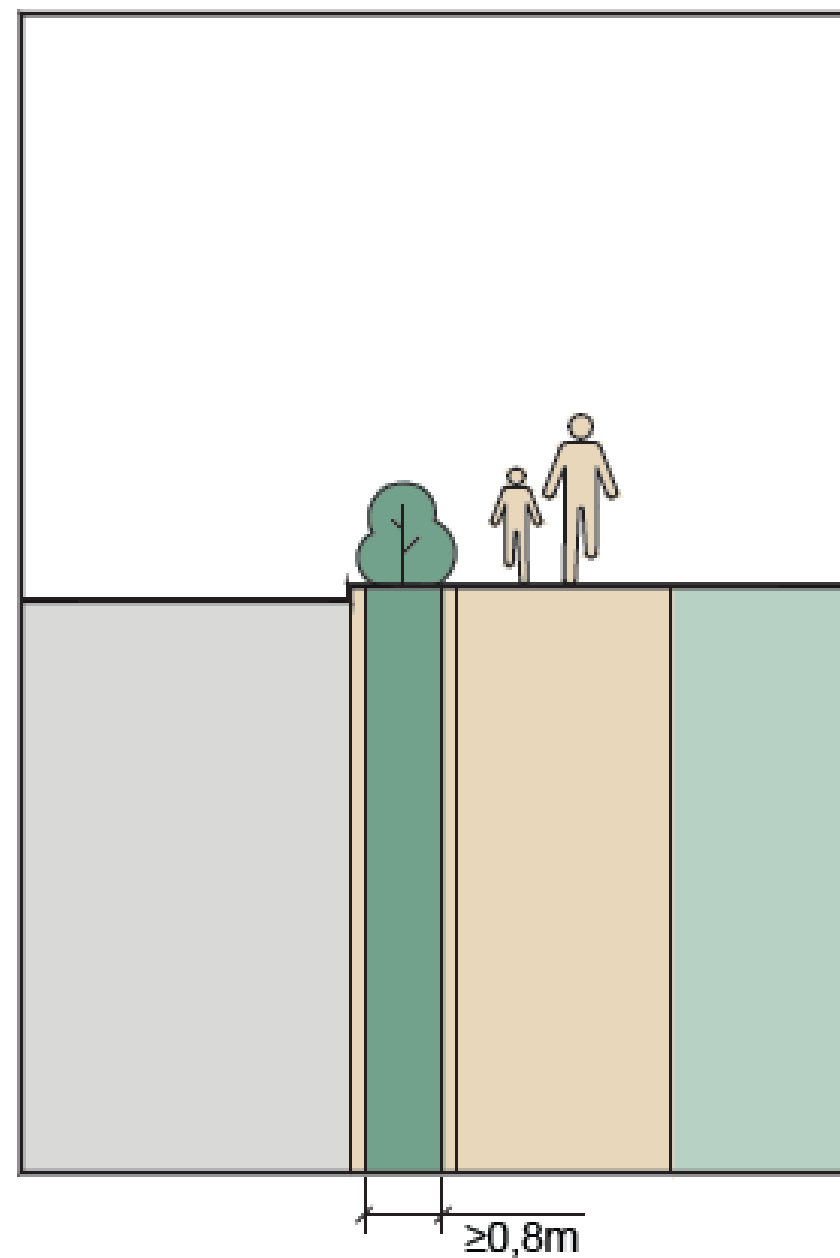

Līvu laukums/ Miglas sistēma /
Foto: Mārīte Sprudzane

Apstādījumi pilsētvidē

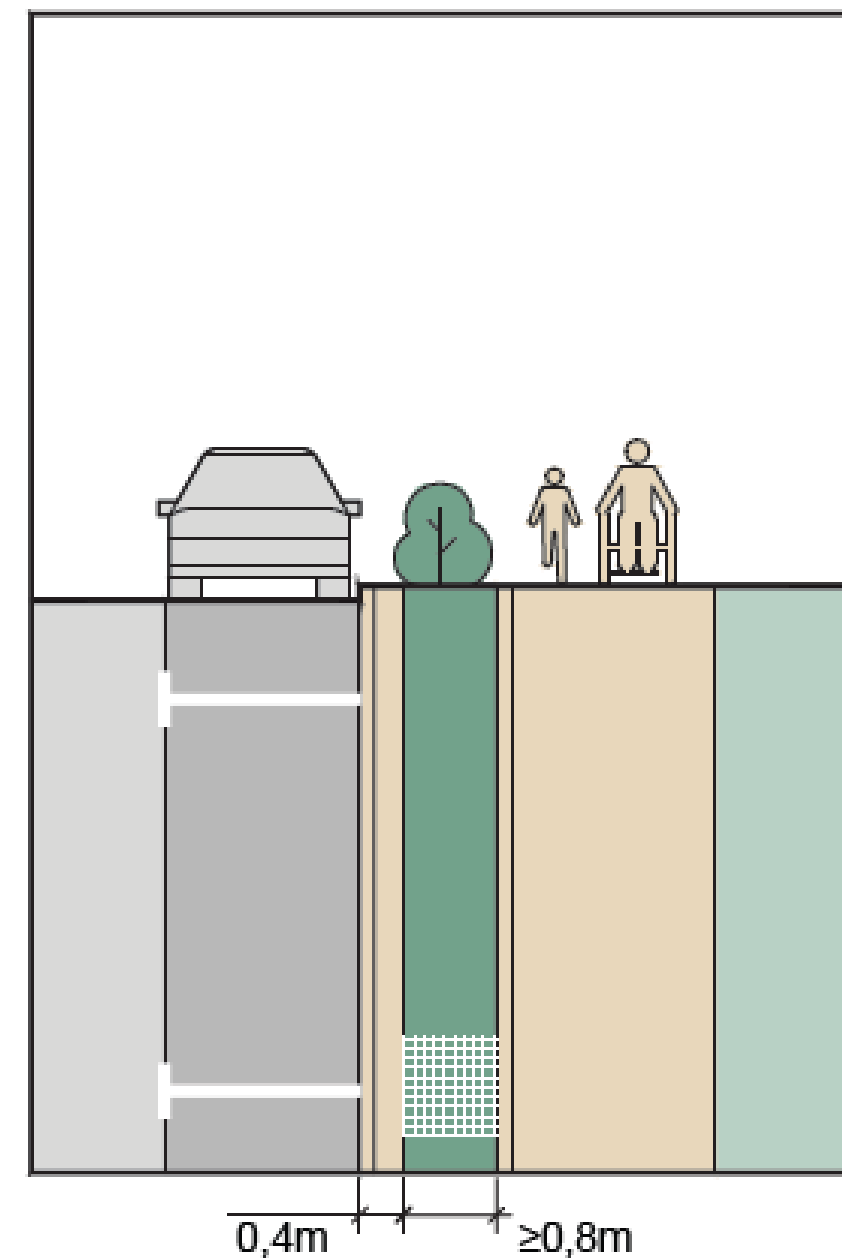

Strautu iela, Valmiera/ ALPS/ Foto: Valmieras pašvaldība

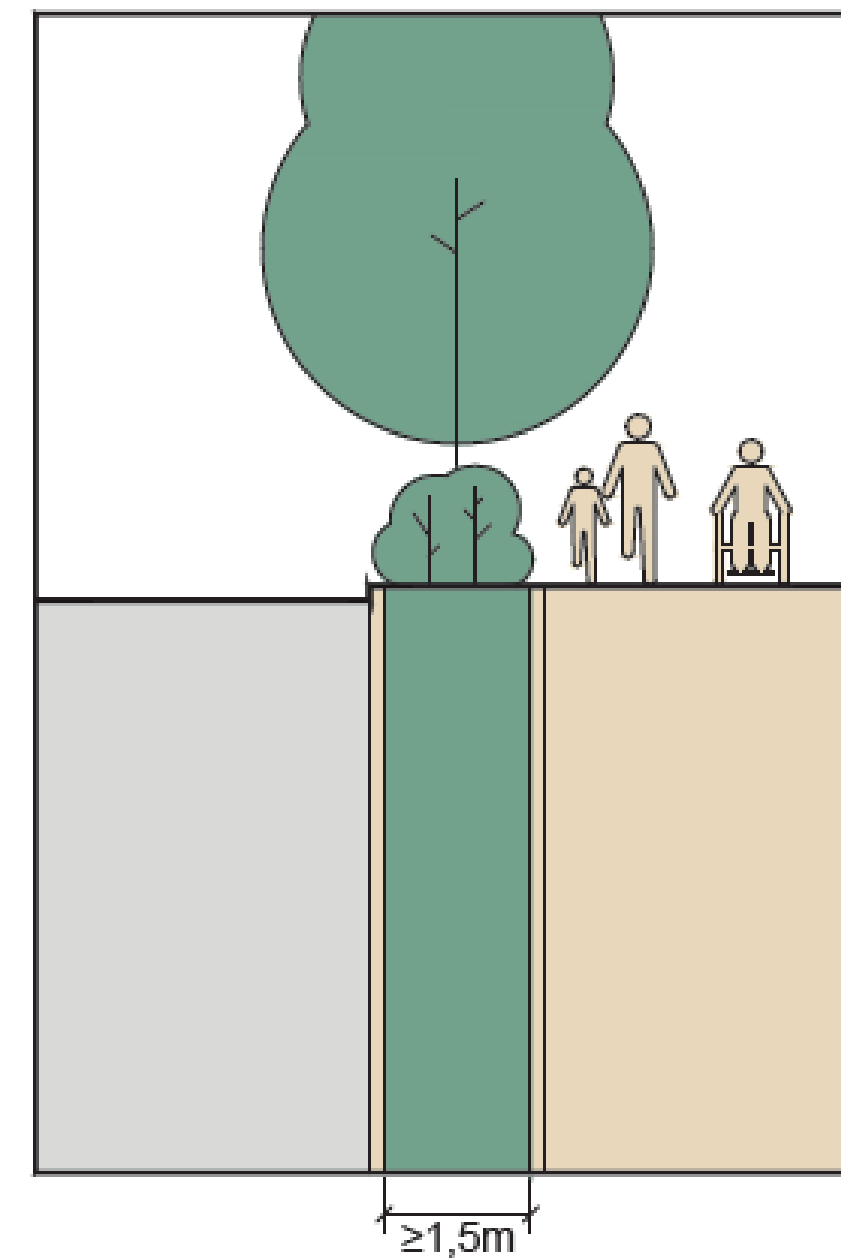
Apstādījumu josla gar brauktuvi

- josla jāveido vismaz 0,8m plata;
- apstādījumu ieteicamais augstums ir 0,8–1,4m, lai tie veidotu barjeru starp brauktuvi un ietvi;
- esošu ierobežojumu gadījumā joslas platumu iespējams samazināt līdz 0,6m.

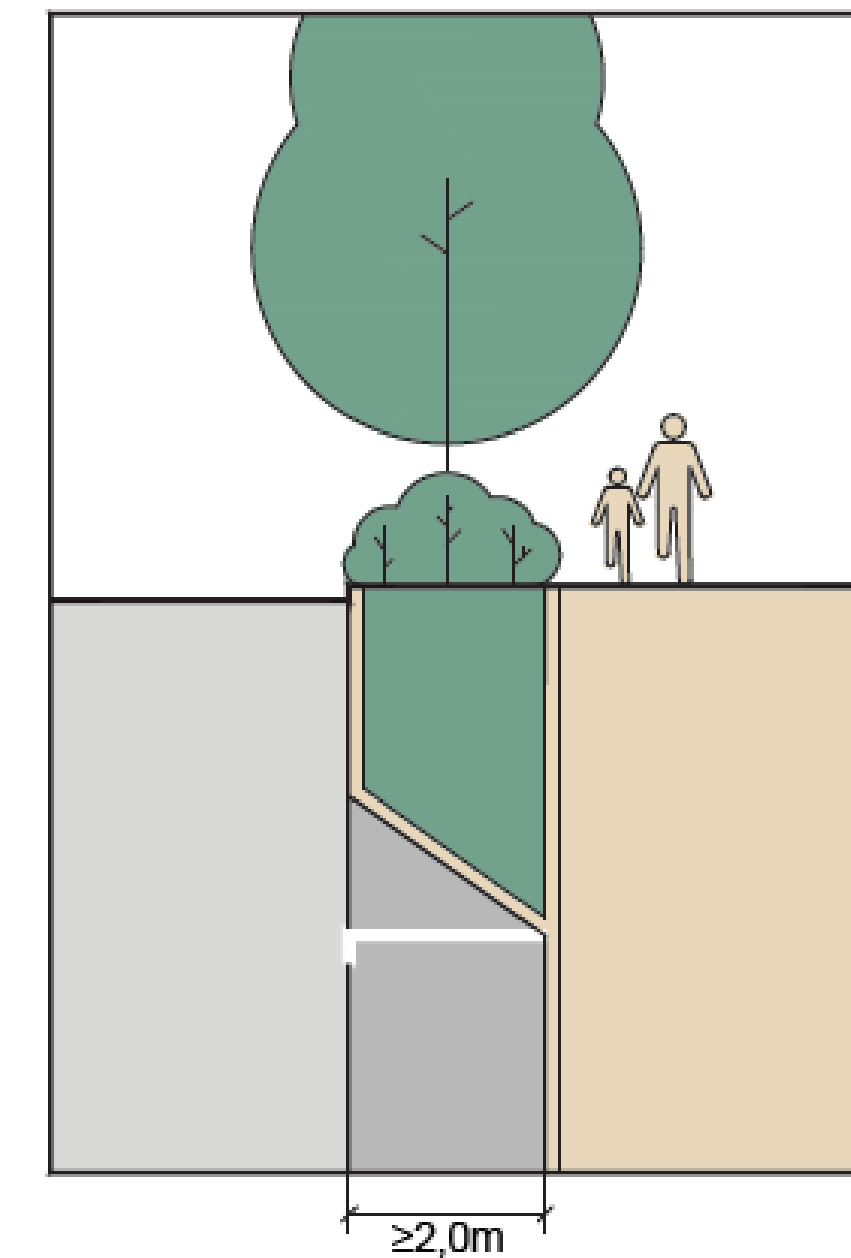
Apstādījumu josla gar stāvvietām

- josla jāveido 0,4m attālumā no brauktuves, lai netraucētu automašīnu durvju atvēršanai;
- josla jāveido vismaz 0,8m plata;
- ik pa 3 autostāvvietām apstādījumu joslā jāveido savienojums ar ietvi;
- apstādījumu ieteicamais augstums ir 0,8–1,4m, lai tie veidotu barjeru starp brauktuvi un ietvi.

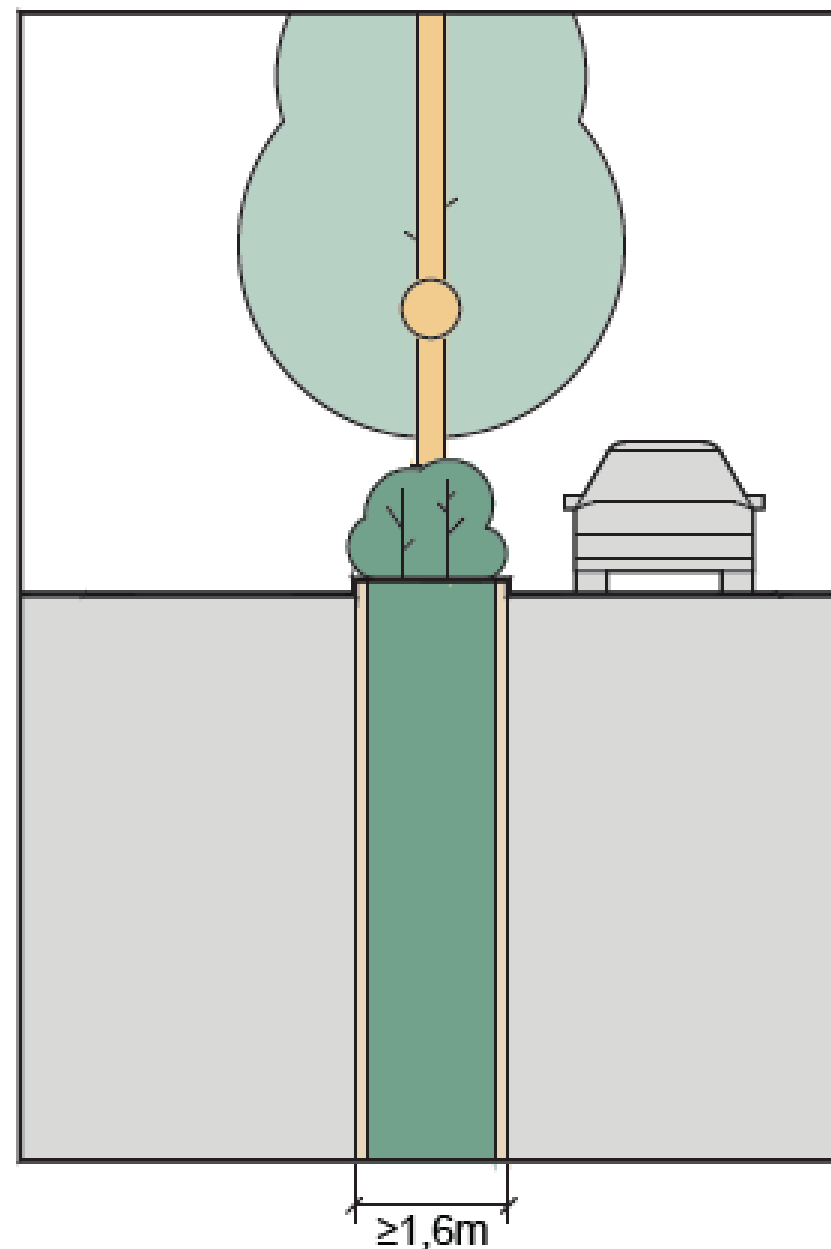
Apstādījumu josla ar kokiem

- josla jāveido vismaz 1,5m plata;
- ieteicamais attālums starp kokiem ir 6–20m. 6m attālums piemērots maziem kokiem, ap 12m — vidēja izmēra kokiem un ap 20m — liela izmēra kokiem;
- minimālais attālums no koka stumbra līdz blakus esošam šķērslim (ceļazīme, balsts, sētiņa u.c.) — 0,6m;
- papildus kokiem jāparedz arī krūmu un citu zemsedzes augu stādījumus.

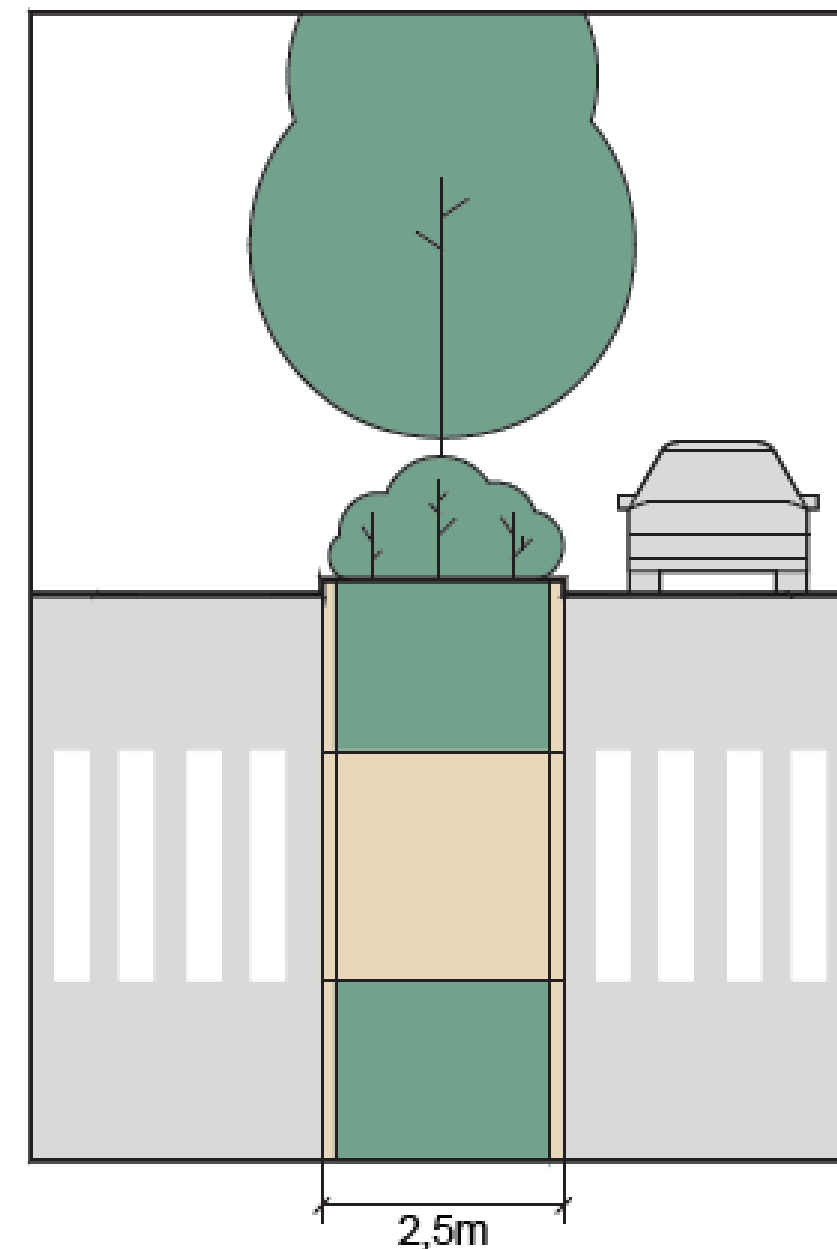
Apstādījumu josla pamīšus ar autostāvvietām

- katra apdobe jāveido vismaz 2×2m liela (mērot īsākās malas, ja forma nav taisnstūris);
- apdobi izvieto ik pa 2–5 autostāvvietām;
- papildus kokiem jāparedz arī krūmu un citu zemsedzes augu stādījumus.

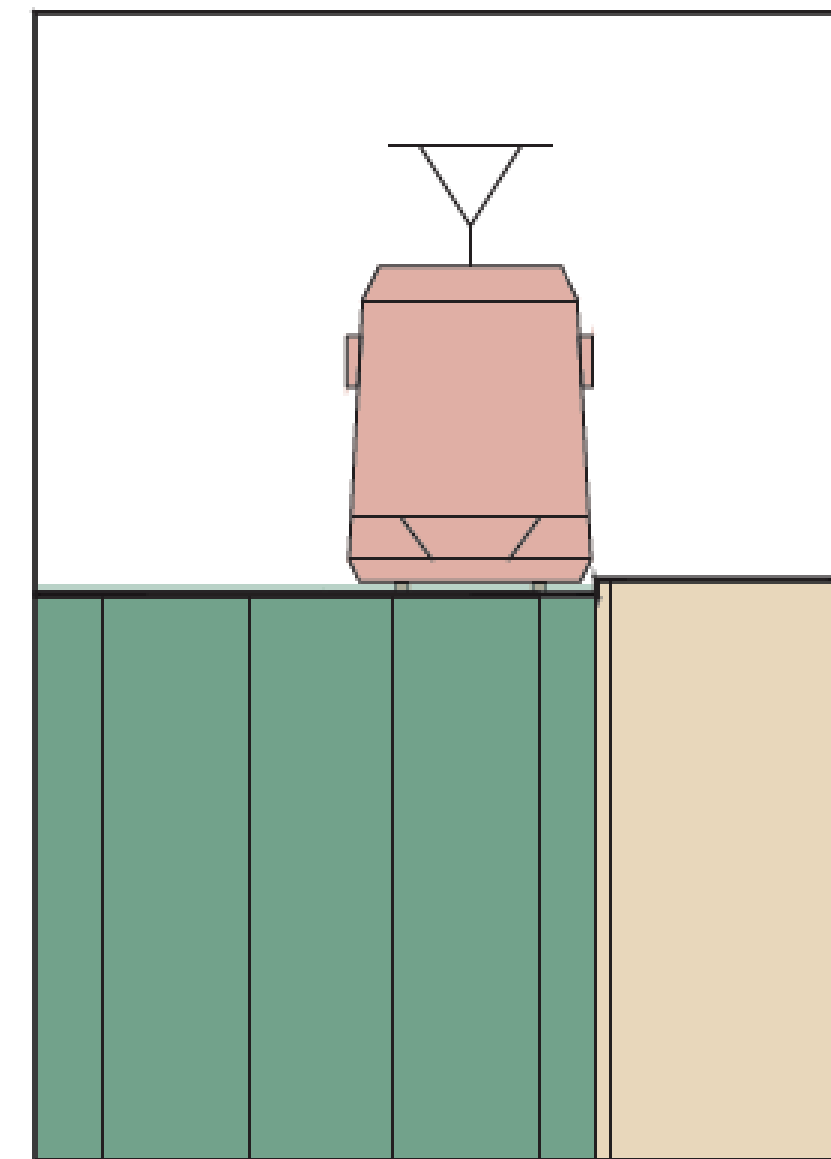
Apstādījumu josla starp brauktuvēm

- sadalošo joslu starp brauktuvēm vēlams veidot ar krūmu un citu zemsedzes augu stādījumiem, ja tiem pieejams vismaz 0,8m platums;
- ja sadalošajā joslā izvieto ceļazīmes un apgaismes un/vai kontakttīklu balstus, tās minimālais platums ir 1,6m;
- ja sadalošā josla ar apstādījumiem ir vismaz 1,5m plata, tajā iespējams paredzēt arī kokus.

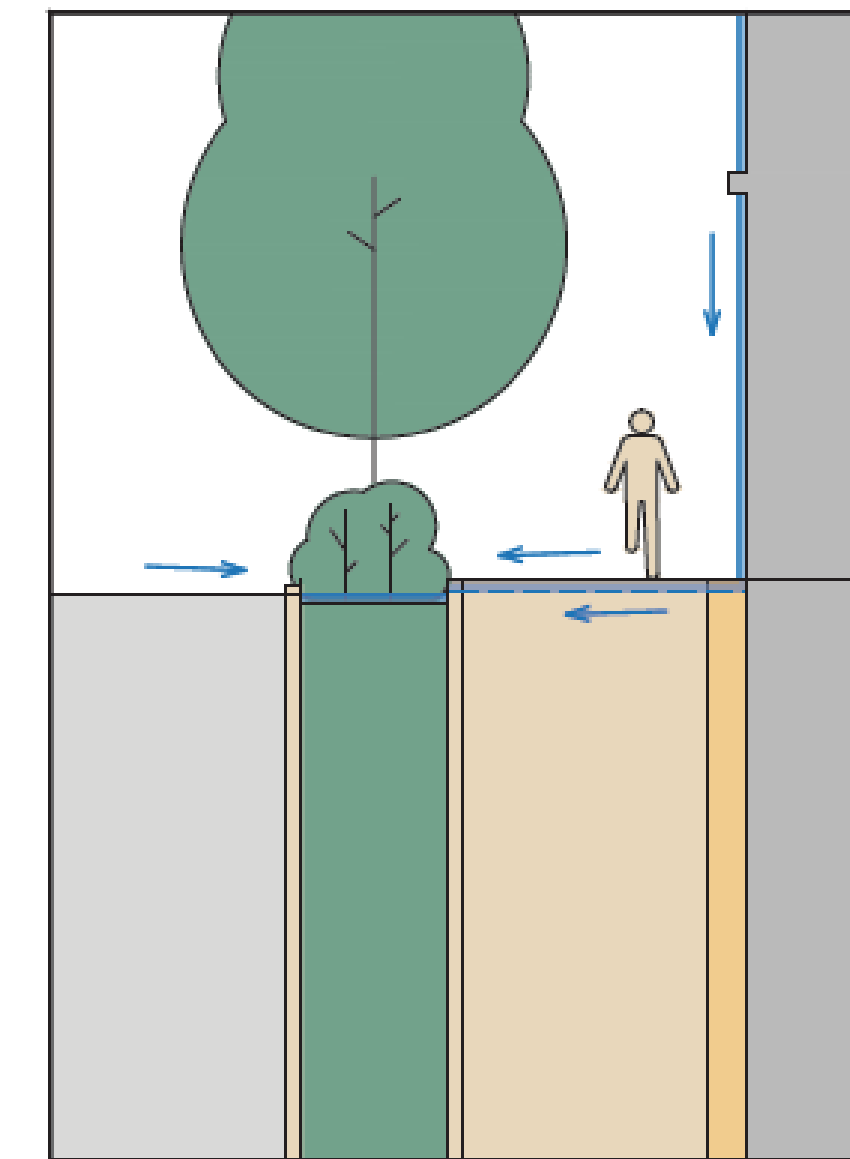
Apstādījumu josla starp brauktuvēm ar drošības salīņu

- gājēju drošības salīņas minimālais platums ir 2,5m;
- apstādījumu augstums gājēju pārejas tuvumā jāveido tā, lai nodrošinātu labu redzamību visiem satiksmes dalībniekiem.

Zemsedze tramvaja sliežu ceļā

- no brauktuves atdalītā tramvaja sliežu ceļā, ko neizmanto citi sabiedriskā transporta veidi, vēlams paredzēt Latvijas klimatiskajiem apstākļiem piemērotu zemsedzi, piemēram laimiņus (*sedum spp.*).

Lietusūdens novadīšana apstādījumu joslā

- vēlams apstādījumu joslu izvietot zemāk par brauktuvi un ietvju segumu līmeņiem un tai paredzēt pārtrauktas apmales, lai apdobē novadītu lietusūdeni.

Kr. Barona iela

Kr.Barona iela, Rīga / ALPS/ Foto: Ieva Anders

ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Kr.Barona iela, Rīga / ALPS/ Foto: Ieva Anders

Rīgas vasara 2021 Parkleti

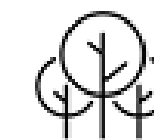
Maršruta garums 5 km

4 km gaismu virtenes

5500 dažādi augi

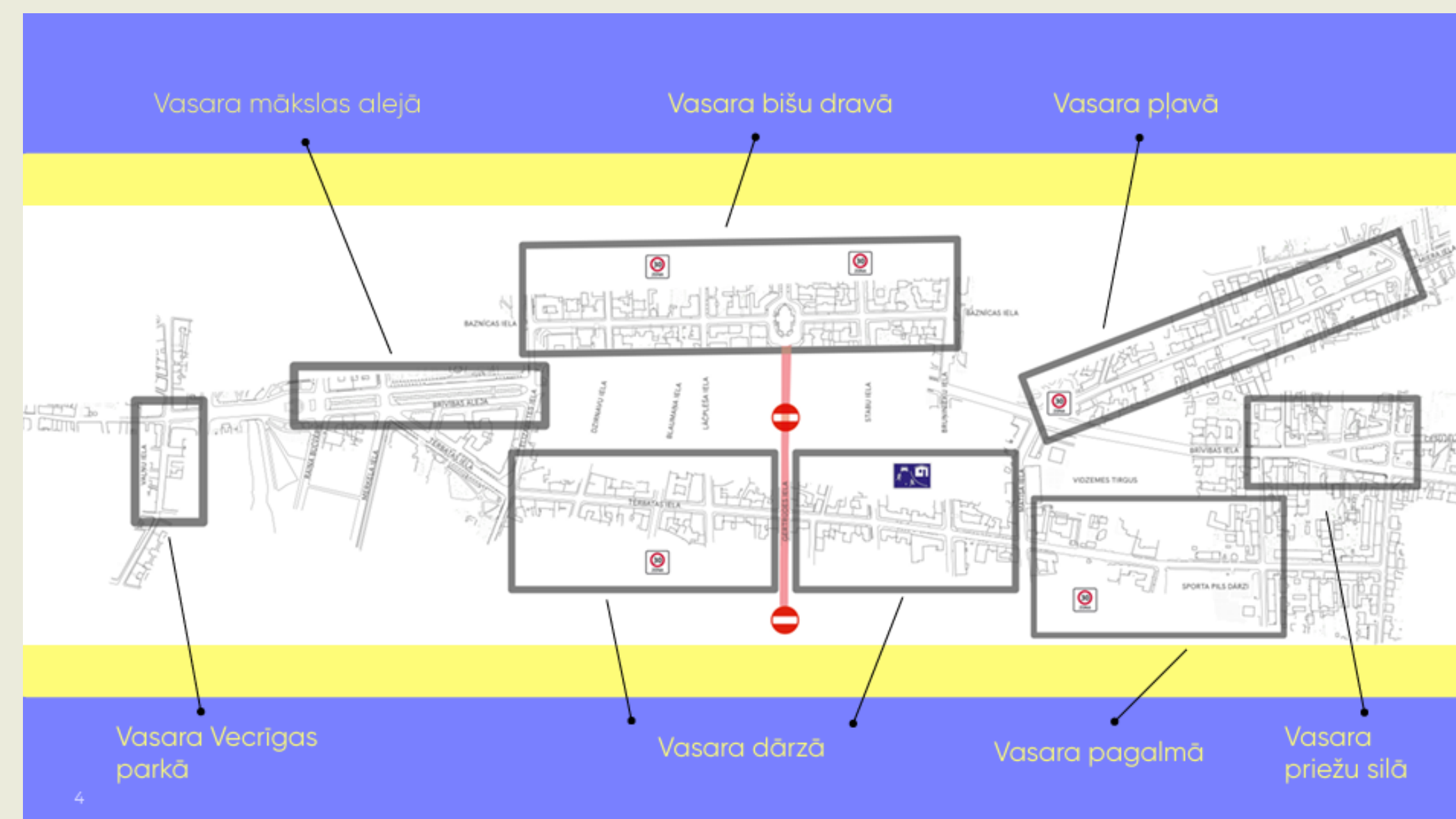
Vairāk nekā 40 koki

15 zaļās oāzes

18 jaunas
velonovietnes

Rīgas vasara 2021 / Tērbatas iela, parkleti, Rīga / ALPS/ Foto: Rīgas valstspilsētas pašvaldība

ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Miera iela, Rīga / ALPS/ Foto: Rīgas valstspilsētas pašvaldība

Ģertrūdes iela

Ģertrūdes iela, Rīga / ALPS/ Foto: Mārīte Sprudzāne

ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Ģertrūdes iela

Ģertrūdes iela

Ģertrūdes iela

ALPS AINAVU
DARBNĪCA

Ģertrūdes iela, Rīga / ALPS/ Vizualizācijas: Arturs Mengots

Ģertrūdes iela

Ģertrūdes iela

Ģertrūdes iela, Rīga / ALPS/ Foto: Kristīne Madjare

Ģertrūdes iela

 56

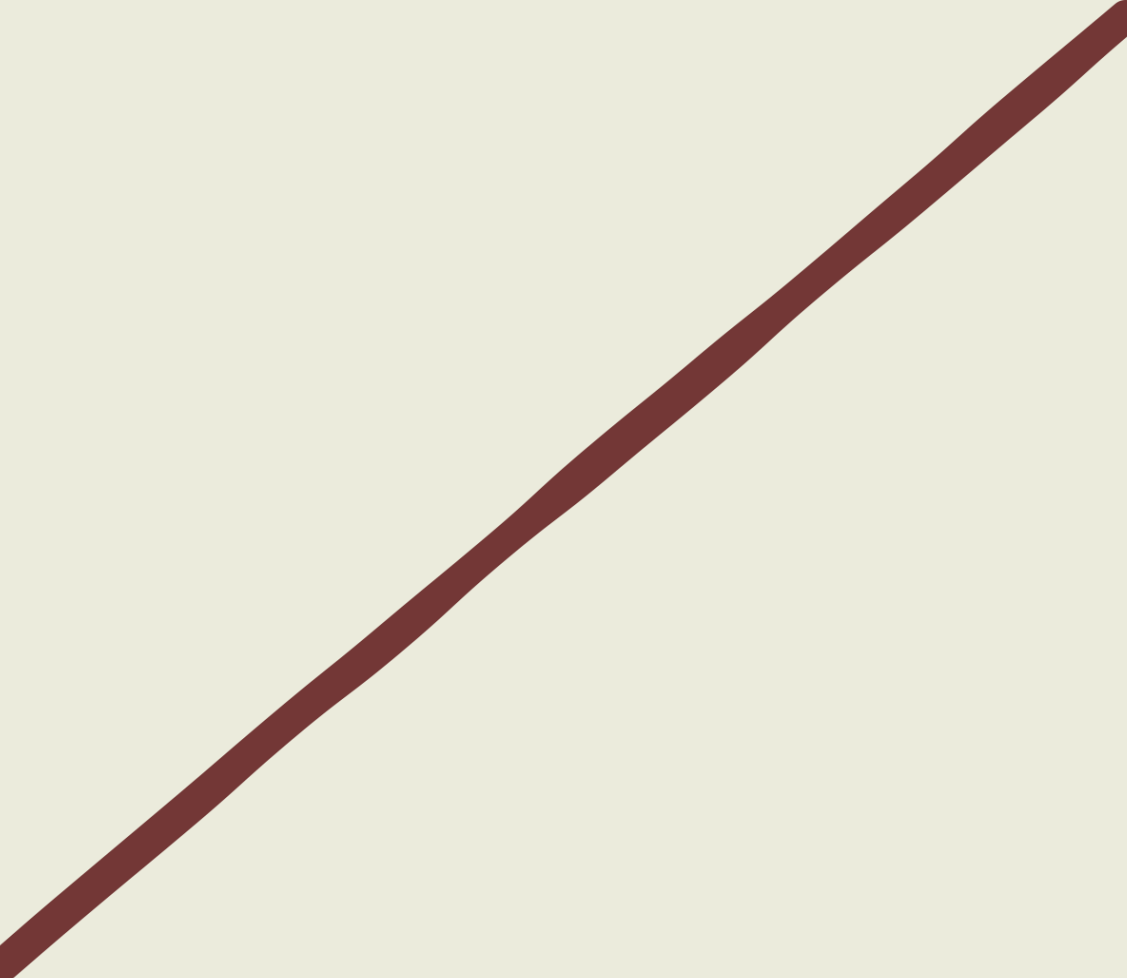
+

 84

 722

Paldies par uzmanību

Mārīte Sprudzāne

Arhitekte

marite@alps.archi

